

Тема: Правила ведення фенологічних спостережень за птахами.

Мета: ознайомити вихованців з правилами ведення фенологічних спостережень за птахами; дати уявлення про особливості сезонних явищ в житті птахів, розкрити значення сезонних міграцій у житті деяких птахів; формувати практичні навички та вміння вести спостереження; зміцнити інтерес до інформації про птахів.

Завдання: вибрати місце для постійного пункту спостережень за птахами; провести спостереження за птахами; опрацювати отримані дані.

Обладнання: бінокль, підзорна труба, визначник птахів, блокнот, олівець, годинник, термометр.

Хід ведення спостережень

Наука, яка вивчає сезонний розвиток живої природи, називається фенологією (грец. *phaino* - з'являюсь і *logos* - слово, вчення). Фенологічні спостереження не потребують спеціального спорядження і доступні кожному уважному туристу. Для цього слід мати щоденник, до якого записують дату настання певного сезонного явища у житті рослин або тварин (цвітіння черемшини, перший спів солов'я, листопад у беріз, відліт граків тощо).

Спостереження за птахами – це різновид активного відпочинку, доступний для всіх. Серед сучасних екотуристів 90% це б'юрдвочери (англ. *Bird* – птах, *watch* – спостерігати) Секрет такої популярності спостережень за птахами насамперед зумовлений тим, що птахи приваблюють своїм гарним оперенням, гучними, різноманітними, мелодійними голосами, цікавою поведінкою. А ще птахи є найбільш доступними для спостережень порівняно з іншими групами тварин.

Фенологічні спостереження за зимуючими птахами проводяться за наступною схемою:

№ з/п	Фенологічне явище	Час фіксування	Примітка
1	Визначення птахів, що посилились ближче до осель		
2	Приліт птахів до годівниці		
3	Спосіб живлення		
4	Збирання у зграї		
5	Визначення слідів на снігу		
6	Вказати відстань між кроками		
7	Сфотографувати сліди, попередньо посипавши кольоровим порошком		

Додатково потрібно слідкувати за температурою повітря, снігопадом; глибиною снігового покриву.

(Заповнити таблицю фенологічних спостережень за птахами та календар фенологічних спостережень за зразком)

Зразок: Календар фенологічних спостережень

Місяць _____

Місце розташування: _____

Рослини, за якими ведуться спостереження: _____

Птахи, за якими ведуться спостереження: _____

Явища (зміни) у рослинному світі	Явища (зміни) у тваринному світі

Створити фотогалерею місця спостереження за природними явищами.

